

Javaslat
„Dérczy Ferenc élete és településszervező tevékenysége”
települési értéktárba történő felvételéhez.

Készítette:
Ribárszki Anna

aláírás

Kondoros, 2022. február 15.

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

Ribárszki Anna

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Ribárszki Anna

Levelezési cím: 5553 Kondoros, Iskola utca 2/6

Telefonszám: 06709312765

E-mail cím: dfkki.penzugy@gmail.com

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése:

„Dérczy Ferenc élete és településszervező tevékenysége”

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása:¹:

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☐ <u>kulturális örökség</u>	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus és vendéglátás	

a szakterületi besorolás indokolása:

Kondoros község alapítója, élete és munkássága a kultúrához köthető. A város kulturális intézménye Dérczy Ferenc nevét viseli.

3. A nemzeti érték a magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó érték:

- igen
amely nemzetiség:²

- nem**

4. A nemzeti érték ideiglenes fellelhetőségének helye:

Dérczy Ferenc Könyvtár és Közösségi Ház

¹ Egy szakterületenkénti kategória megjelölése lehetséges.

² Kérjük, jelölje és nevezze meg, amennyiben magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó az érték.

5. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik:

- települési
- tájegységi
- ágazati

amely értéktár neve: **Kondoros települési**

6. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása, a megjelölt szakterületi kategória indokolása (amennyiben nemzetiséghez kapcsolódó érték, a nemzetiségi vonatkozások, a nemzetiséghez való kötődés bemutatása):

Dérczy Ferenc 1828. december 31-én született a Szarvas melletti Nagy-Décsen. Eredeti neve, Molnár Ferenc. Édesapja Molnár Péter, a Bolza család gazdatisztje volt. Budapesten, reálgimnáziumban kezdte el tanulmányait. 1848-ban hetedikes gimnazistaként önként jelentkezett honvédnak. A szabadságharcban honvédként majd hadnagyként fegyverrel a kezében harcolt, Bem tábornok hadtestében, a nemzeti függetlenségért és a polgári Magyarországért. Több ütközetben vett részt, meg is sebesült. A szabadságharc bukása után Kufstein várában raboskodott. Az osztrákok jobb lábát megbilincselve, embertelen körülmények között tartották fogva. Édesapjának nehezen sikerült őt kiváltania. A bilincsek nyomai egész életében megmaradtak testén. A gondoskodó apa ezután sem hagyta cserben fiát. A Bolza-birtok kondorosi 1500 holdas bérletét szerezte meg számára. Ezen a birtokon gazdálkodott majdnem élete végéig. Kiváló, szorgalmas gazda volt, még 60 éves korában is lóháton járta be a gazdaságot.

7. Indokolás az értéktárba történő felvétel mellett:

Dérczy Ferenc Kondoros első megválasztott bírója volt és a község alapításának fő alakja, végrehajtója.

Kondoros újraalapításának története:

A XIX. század elején Kondoros pusztát a Batthyány, Bolza, Mithrovszky, Wenckheim nagybirtokosok tulajdonában volt. Céljuk a művelés alá vont területek növelése volt, ehhez azonban emberekre volt szükség. Ezen igények és az 1873. évi XXII.tv. alapján 1875. december 23-án alakult újjá Kondoros.

Kondoros megalapítása Dérczy Ferenc nagybérlő, Zlinszky István, Geist Gáspár, s az ő nagybirtokának főtisztje Petőfi István (Petőfi Sándor öccse), továbbá az egyik Wenckheim uradalom jószágkormányzója, erdőtarcsai Fejér Imre, és a Kondorosi Csárda akkori tulajdonosa, Reguly György nevéhez fűződik.

Az új község határa a régi Nagy-Kondoros keleti felétől, Nagy-Csákó pusztából, s az 1798-ban innen elszakított, és a csabai osztályrészhez csatolt, de visszakerült 3531 7/8 holdnyi Kis-Kondoros nevű (de az endrődi Kiskondorostól különböző) pusztában alakult, s így lett 15.764 hold nagyságú. A község telepítésekor a házhelyeket a gróf Bolza család adta el, 300 négyszögöles parcellaként. Az, hogy miért pont e helyen alapult meg Kondoros, annak a csárda és a zsandárlaktanya (a mai Önkormányzati Hivatal épülete) volt az oka.

A községi bírói hivatalt Dérczy Ferenc birtokos vállalta el, a törvénybíróságot Zlinszky István, a pénztárnokságot pedig Petőfi István.

Az első jegyző Pethe József lett.

A község alapításának kezdeményezőjeként választották meg bírónak. Tisztségét 25 éven át töltötte be, közmegelegedésre és megbecsülésben. Vezetésével épültek fel a legfontosabb középületek, templomok, iskolák és más a lakosság érdekeit szolgáló létesítmények. Bírói fizetését sohasem vette fel – mondván: az szolgálat, amiért fizetség nem jár.

Különösen Dérczy Ferenc és neje Paál Paulina lelkes fáradozásainak következtében először a Római Katolikus Kápolna épült fel már 1883-84-ben. Ebben az időben lelkész még nem volt, egy segédlelkész járt ki Szarvasról 8 éven keresztül.

1900-ban a király Dérczy Ferencet közéleti működéséért és kiváló érdemeiért koronás arany érdemkereszttel tüntette ki. Bírói működésének negyedszázados jubileumát a községi elöljáróság és a lakosság pedig úgy ünnepelte meg, hogy megfestették életnagyságú képét. Az olajfestményt, az utókornak emlékül szánva, a tanácsteremben helyezték el örök emlékül...

A 25 éves jubileumról e szavakkal emlékeztek meg a jegyzőkönyvben: „Dérczy Ferenc községi bíró meghatva mond köszönetet a kitüntetésért. Megemlékezik a község alapításáról, melynek ő véletlenül vált fejévé, de voltak hű segítői is, a földesurak, akiknek ezúton is köszönetet mond. Előadja, hogy a község polgárai a hazát szeretik és szolgálják a közügyeket. Végül a király kegyéért fejezi ki a köszönetet.”

A 72 éves, megfáradt időseMBER 1900-ban a bérletet fiának Dérczy Péternek adta át, és szarvasi házába költözött.

1904. július 3-án, 76. életévében itt hunyt el. Síremléke a szarvasi római katolikus ótemetőben található. Kondoros község elöljárósága halálát külön gyászjelentésben tette közzé.

1912-ben a község képviselő testülete első bírójára emlékezve, utcát nevezett el Dérczy Ferencről Kondoroson. 1950-es évek elejéig viselte Dérczy Ferenc nevét a mai Szénási út.

Negyedszázados községvezetői (bírói) tevékenysége elévülhetetlen és kitörölhetetlen Kondoros történetéből.

Tekintettel arra, hogy a község alapítójáról tárgyi emlékek nem maradtak fent, sőt, 1950 után még egy utca sem viseli a nevét, 1998 nyarán indítványozták, hogy az új községi könyvtár Dérczy Ferenc nevét viselje, amelyet a képviselő-testület el is fogadott.

Az Egyesített Közművelődési Intézmény 1998. augusztus 20-án felvette Dérczy Ferenc nevét. Kondoros Nagyközség Önkormányzat, Dérczy Ferenc születésének 180. évfordulójára, a könyvtár épületén elhelyezett emléktáblával tisztelgett a település egykori alapítója előtt.

Hetényi György költő 2008-ban, Kondoros Város Könyvtár névadó ünnepségére emlékkverset írt Dérczy Ferencről.

8. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

<https://kondorosikonvtar.hu/index.php/rolunk/nevadonk>

<https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Bona-bona-tabornokok-torzstisztek-1/hadnagyok-es-fohadnagyok-az-184849-evi-szabadsagharcban-2/d-5A6/derczy-ferenc-608/>

További források:

A Dérczy Ferenc Könyvtár és Közösségi Ház helytörténeti gyűjteménye
Klucsik Árpád saját készítésű fényképei

Molitorisz Pál: Szarvasi emberek c.könyvének részlete a Dérczy családról.

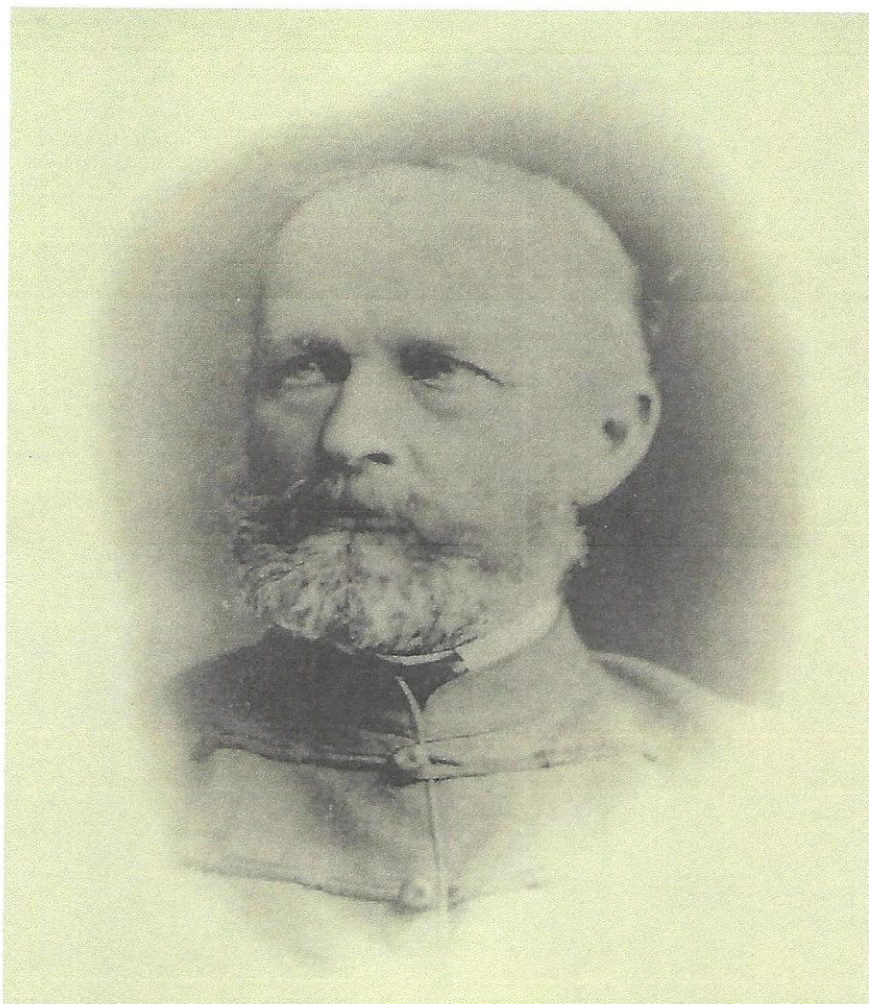
9. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

<https://derczy-ferenc.webnode.hu/>

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja
2. A Htv. 1. § (1) bekezdés *m)* pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslatban megadott adatok kezelésére, illetve a benyújtott teljes dokumentáció, - ideértve a csatolt dokumentumok, saját készítésű fényképek és filmek felhasználására is - vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat
4. A nem saját készítésű dokumentumok szerepeltetése esetén az adott dokumentum tulajdonosának hozzájáruló nyilatkozata a szabad felhasználásról

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja:

Dérczy Ferenc arcképe és saját kezű aláírása

Dérczy Ferenc
bíró

**Hetényi György költő 2008-ban, Kondoros Város Könyvtár névadó ünnepségére
emlékverset írt Dérczy Ferencről.**

Dérczy Ferenc Könyvtár ünnepén:

Kondorosra ráhullot a fény.

Úgy emlékezett a nagy fiára!
Míg eső is hullt, könyvtárára.

Dérczy Ferenc ős, nagybirtokos:

Falut épített, meg holnapot.
itt áll mais, Kondoros falu!
Dolgos népe, sose szomorú.

Ma már Alföld, egyik városa.

Ahol dalol még a pacsirta.

Csárda mellett, füves gyalogút:
Odavisz, hol Rózsa Sándor bújt.

Ott jár ma is emlékszellem.

Te utazó, oda gyere be!

Ehetsz, ihatsz, mint a jó betyár.

Az se baj, ha betakar a sár.

Könyvtárnak ma, névadó ünnepe!

Városnak meg helytörténete.

Dérczy Ferencről lett új neve:

Olvass, tanulj, te város gyermeke.

2008.december 5.

Dérczy Ferenc születésének 180.évfordulójára, a könyvtár épületén elhelyezett emléktábla:

Dérczy Ferenc sírköve a szarvasi temetőben

Dérczy család sírja

Kondorosi könyvtár bejárata

Az emléktábla szövege:

Dérczy Ferenc 1828-1904

1848/49 Honvéd hadnagy

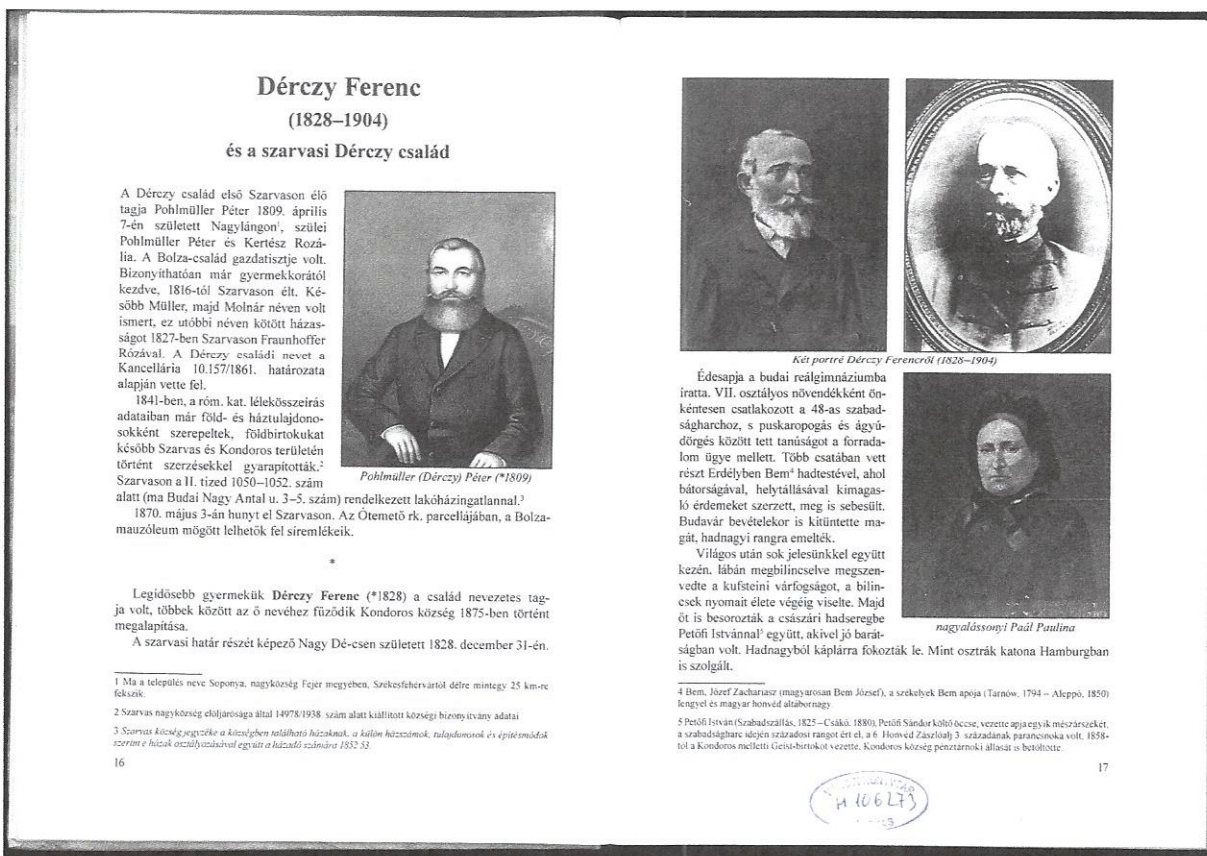
Kondoros újraalapításának kezdeményezője,

25 éven át bírója, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa

A Dérczy Ferenc Könyvtár és Közösségi Ház homlokzati felirata 2021. novemberében került fel, Dérczy Ferenc arcképével.

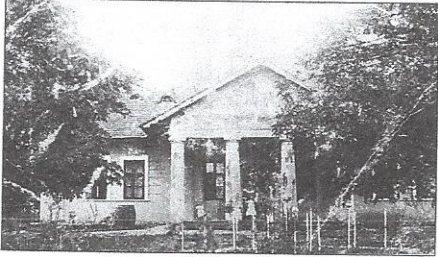
Molitorisz Pál: Szarvasi emberek című könyvének részlete a Dérczy családról.

1856. május 12-én Szarvason kötött házasságot nagylászlónyi Paál Paulinával (1839–1908), tanúként gr. Bolza József⁶ és Szilberék (?) Adalbert működtött közre.⁷

Édesapja megszerezte számára a kondorosi 1500 holdas Bolza-birtok bérletét, s ezen gazdálkodott majdnem élete végéig. Még hatvanéves korában is lóháton járt be a gazdaságot.⁸

Egyike volt azoknak, akik legelőt tettek, hogy a kondorosi pusztán, a híres-neves csárda körül virágzó község létesüljön. A megalakult új településnek első bírája volt, s e tisztségét 25 éven át betöltötte. Erdemeket szerzett az önálló lelkeség megalakítása körül is. Dérczy Ferenc és neje lelkes fáradozásainak következtében először a róm. kat. kápolna épült föl már 1833–84-ben. 1886-ban kezdeményezte az első artézi kút létesítését.

Kondoroson a mai Tulipán utcában állt a Bolza-kastély, mely az 1870-es években a Dérczy család tulajdonába került. 1911-ben lebontották.⁹

⁶ Gr. Bolza II. József (1780–1862), a Pesti kerület alapító gr. Bolza Pál nagypapa, vagy inkább gr. Bolza III. József (1807–1887), gr. Bolza Pál nagybátyja lebeszélte a házasságot né tanyá.

⁷ A szarvasi rk. egyházi anyakönyvvel, adatai. Megállapítható, hogy Dérczy Ferenc az 1005. (ma Zrínyi u. 8.), míg Paál Paulina a 7. szám (ma Szabadság u. 16.) alatt lakott.

⁸ Bella István *Kondoros szócikke*ben, Kondoros, 1975. 16. p.

⁹ Dr. Csáky Mihály *Családunk, kitérő Kondoros múltjáról*, Kondoros, 1995. 17. p.; e kötetből származik Dérczy Ferenc (1824–1904) magyarországi felvétele és a Dérczy családól készült fotó is (17., 19. p.)

18

Egy jellemző történet is fennmaradt róla. Reiszig Ede¹⁰ főispán a békészi szocializmus tanulmányozása végett Kondoroson járt kormánybiztosi minőségben, és a képviselőtestületi ülésen a következőket találta mondani Dérczynek:

– „Ha pedig akkor beszél, amikor a főispán jelen van, álljon fel!”

A bíró erre így felelt: – „Mégkövetem, de nem teszem. Az elnök itt én vagyok, és az elnök útja marad. Habár a többiek felállnak, legfeljebb akkor maradnak ülve, ha én megengedem.”

Reiszig mosolygással ütötte el a dolgot, – Dérczy nem volt rászorulva hivatalára, ezer holdon gazdálkodott, s magának is több száz hold földje volt. A bírói fizetést sem vette fel soha, mert – úgymond – nem pénztért szolgált, hanem a közjóért.¹¹

A Dérczy család kondorosi ágának tagjai az első világháború idején

1900-ban ünnepelte a község fennállásának negyedszázados évfordulóját, az ekkor már 72 éves Dérczy lemondott bírói tisztségéről, nyugalomba vonult. Ez alkalommal a király koronás arany érdemkeresztet tüntette ki. Kondoros község tiszteletére megfestette életnagyságú arcképet, melyet a jubileumi ünnepségen lepleztek le. E napokban a fővárosi lapok is foglalkoztak személyével.

¹⁰ Reiszig Ede (1848, Kámon – 1908, Grazi, honfűsítőst család tagja, jogot végzett, 1891-től róvid ideig Békes vármegye főispánja, egyben a belügyminiszter a megye területén ezreléti munkaszervezetek megszüntetése céljából kormánybiztossá nevezte ki, és kivételes hatalommal ruházta fel 1892-től a kereskedelmi miniszterium államtitkára, 1894-től jegyző államtitkár

¹¹ *Szarvas és Vidéke*, 1900. március 11.

19

Nyugalomba vonulása után elhagyta a már negyedszázada önálló Kondorost, és öreg napjait eltöltötte szarvasi házába¹² költözött. A bérletet Péter¹³ fiának adta át.

A kortársak szerint az idős Dérczy barátságos, közvetlen ember volt, amikor magyar ruhájában megjelent Szarvas utcáin mindenkit kitérített megszólításával, jó ízű humorát egyaránt megosztotta gazdaggal és szegénnyel. Munkászerető, takarékos ember volt, jelentős vagyont tett szert. Nem szerette a külsőségeket, a fényt; az egyszerűség és a természetesség jellemezte. Az érdemkeresztet sem viselte soha.

Hosszas szenvedés után 1904. július 3-án szülővárosában érte a halál, végelgyengülés következtében hunyt el.¹⁴ Temetésére a szarvasi Ötemető róm. kat. parcellájában július 5-én 2 órakor került sor.¹⁵ A gyászokcsint egyik oldalán volt cselédei, a másik oldalán pedig Kondoros község elöljárói kísérték. Szarvason is népszerű volt, közíztelentlen állt, megbecsülés övezte, ami példásan megmutatkozott temetésén is, melyen a szarvasiak nagy számban vettek részt. A sírnál Kondoros község nevében Fülöp József jegyző mondott beszédet.

A kondorosi képviselőtestület 1914-ben utcát nevezett el róla, melynek nevét már megváltoztatták; ma is nevét viseli a kondorosi könyvtár.

*

A család más tagjai is figyelemreméltó pályát futottak be, Dérczy Ferenc (*1828) Antal testvérének (1836–1898) és feleségének Poustka Máriaának (1849–1926) gyermeke dr. Dérczy Ferenc 33 évig Szarvas jegyzője volt.

Édesapja földbirtokos volt, 578 kh szántó állt a tulajdonában Szarvas–Kondorosi pusztán, már Kondoros község megalapítása előtt is. Földbirtokát 1899-ben értékesítette.¹⁶

1876. július 26-án született Szarvason, a szintén szarvasi születésű Molnár Jolánnal (1884–1940) Budapesten, 1904. április 24-én kötött házasságot. Házasságukból négy gyermekük származott. 1909-ben határozatlan időre választották meg a nagyközség jegyzőjének, s ez idő óta töltötte be Szarvas nagyközség III.

¹² Belsőcegy u. 12. számú épület, jelenleg Szabadság u. 22. szám

¹³ Dérczy Péter József (Szarvas, 1865. február 18. – 1933. január 27.), felesége Szentes Mária (1870–1945) volt. Erdemre tekintettel 1918-ban kondorosi előnével nemességét kapott IV. Károly királytól. A „Kondoros” előnével a szarvasi Ötemetőben lévő sírjének is előnével. Előtte volt a Szarvasi Hitelbank Részvénytársaságának (1905) Petőfi Istvánnal együtt közös alapítvány tettek Kondoros község magyarosítása céljából. A kamatok azon szlovákjaként névrendjeiket illették, akik a magyar nyelvben a legjobb előmeneteli tanúsították.

¹⁴ A szarvasi állami halotti anyakönyv 1904-20. számú, július 3-án kelt bejegyzése Dérczy Ferenc 4. magyarsz. 76. évi. 1. 12. sz. alatti lakos, felesége Paál Paulina, szület. *Dérczy Péter, *Fraunhoffer Rozália. Végelgyengülés. Bejelentő Dérczy Péter kondorosi lakos, haszonbérlet.

¹⁵ *Szarvasi Hírlap, Szarvas és Vidéke*, 1904. július 10.

¹⁶ Kondoros község elöljárósága által kiállított 4737/1938. számú, 1940. február 10-án kelt községi bizonyítvány

20

Dr. Dérczy Ferenc (1876–1942)

ügyosztályának (katona- és árvaügyi) jegyzői tisztségét. Háza az I. kerület, gr. Csáky Albin utca 73. szám alatt volt (jelenleg Vasút u. 12.), ma többszintes lakóház áll a helyén.

Elöljáróként tagja volt a nagyközség képviselőtestületének is.¹⁷ Betöltötte az Iskolánkülső Népnevelési Bizottság elnöki tisztségét.¹⁸ Tagja volt a legendás régi szarvasi Baráti Körnek.

1942. augusztus 27-én hunyt el Szarvason, az Ötemető rk. parcellájában nyugszik.

A következőkben nekrológiát idézzük:

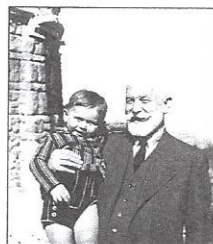
„Csütörtökön éjjel tragikus hirtelenséggel, 67 éves korában elhalálozott dr. Dérczy Ferenc nyugalmazott községi jegyző.

Dr. Dérczy Ferenc az egyik legnagyobb körültekintést, gondosságot, felelősségudatot igénylő községi ügyosztály, a katona-, munkás és gyámügyi osztály élén állott hosszú évtizedeken át olyan időkben, amikor éppen erre az ügyosztályra a legtöbb és legfelelősségteljesebb munka hárult.

Tisztségét mindig a legteljesebb tisztségével, de a rideg paragrafusnak az élettel összeegyeztetésével látta el, feleltesséi és a nagyközönség mindenkor elismerése mellett.

Fáradozását feleltes hatósága méltányolta is, s több ízben a legmagasabb helyekről kapott elismerő dicséretet. Pár hónapja vonult nyugdíjba, lázas munkászeretete azonban a pihenés napjaiban is a munkához űzte, s nap, mint nap láttuk a község lakossága ügyes-bajos dolgaiban eljárni régi munkaterületén.

Kiváló tulajdonságai, emberszeretete, képességei és igyekezte széles körökben vívta ki a megbecsülést, tiszteletet és szeretetet a magyar köztisztviselővel, legfőképpen pedig a saját személyével szemben.

Dr. Dérczy Ferenc jegyző (1876–1942) unokájával, Ferencel (1939)

¹⁷ *Szarvasi újságok és napló*, 1931. évi. Szarvas, 1930. 130. p.; *Szarvasi közérdekű című és újság*, összeállította Jeszensky József és Zima István, Szarvas, 1935. 25. p.

¹⁸ *Szarvas és Vidéke*, 1942. szeptember 25.

21

Halála a tisztelők, barátok nagy tábortól mélyesen megrendítette, akik az augusztus 29-én megtartott végtisztességen nagy számban és őriási részvételi melletti kísérték utolsó útjára. Az elhunytban dr. Dérczy Ferenc, a Vas és Fémközpont vezető igazgatója és Dérczy Antal közéleti tisztviselő édesatyjukat gyászolják. Sírójánál kartársai, tisztviselőtársai és a nagyközönség nevében vitéz Biki Nagy Imre közéleti főjegyző mondott megható búcsúszókat.¹⁹

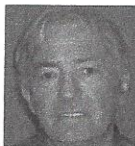
Dr. Dérczy Ferenc jegyző unokája, dr. Dérczy Ferenc Budapestben született 1939. március 27-én. Hasonló nevű édesapja (*1904) már Budapestben született, édesanyja a tokaji születésű Imrik Jolán (*1913) volt.

Szentendrén a Ferencsekéknél érettségizett 1957-ben, még ebben az évben felvették a Budapesti Műszaki Egyetemre, ahol 1962-ben okleveles gépészmérnökként végzett. A Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen közgazdász-mérnöki diplomát szerzett. Később ugyanitt doktorált.

A diploma megszerzése után a Vegyiműveket Szerelő Vállalatnál helyezkedett el. 1975-ben áthelyezték a Nehézipari Minisztériumba, ahol az Ipari Minisztérium megalakulásáig a Beruházás Szervezési Osztályt vezette. Ezt követően 1984-ig az Ipari Minisztérium miniszteri tanácsosa volt. Ekkor kinevezték a Vegyiműveket Építő és Szerelő Vállalat (Vegyépszerv) vezérigazgatójának. A vállalat részvénytársaságá alakulása után vezérigazgatói, elnök-vezérigazgatói tisztséget töltött be 1993 végéig. 1994 közepétől 1995 végéig államtitkári besorolásban kormánybiztosként működött.

1996 évi nyugdíjba vonulása után egy kft. ügyvezetőjeként dolgozott még néhány évig. Eletrajzát részletesebben a magánkiadásban megjelent *Az utolsó házi feladat* c. könyvben foglalta össze.²⁰

1964-ben kötött házasságot, felesége dr. Dérczy Éva orvos. Két gyermekük született: Krisztina (1968) és Ferenc (1971). A család időközben öt unokával bővült.

Dérczy Ferenc (*1828) ökonokája Dérczy Péter irodalomtörténész, kritikus; adatai fellelhetők a lexikonokban.²¹ Ezekből rajzoljuk fel pályáját:

Budapestben született 1951. november 19-én. 1972–1977 között az ELTE BTK magyar–angol szakos hallgatója volt.

1974 óta publikál, a magyar prózairodalom új jelenségeivel, folyamataival foglalkozik. 1978–1980 között a *Kritika* munkatársa volt. 1980–1982 között az Országos Széchényi Könyvtár munkatársa, 1982–

1983 között fizikai munkás volt. 1983–1984 években a *Magyar Nemzet* kritika rovatának szerkesztője. 1984–1991 között a Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtudományi Intézetének tudományos munkatársa, a kortárs irodalom kutatója. 1991–1994 között a kéthetente megjelenő *Magyar Napló* főszerkesztője, majd az *Élet és Irodalom* szépprózarovatának szerkesztője lett, 1997 óta az Írók Társaságának alelnöke. 1998-tól a Digitális Irodalmi Akadémia Orban Öntő-szakértője.

Szerkesztette a *Fasírt* (1982) c. antológiát; kötetét: *Vonzás és választás* (2004) *Törődékek a történetről* (tanulmányok, esszék, műelemzések, 2011).

Több irodalmi díjat nyert el.

Egy tárcáját is közöljük a *Bárkaonline*-ről:

Manga

Megszólt a csengő, gyorsan egymás után kétszer, mintha azt mondta volna, titi. Családi csemetés volt, arra találtuk ki, hogy tudjuk, családtag toporog az ajtó előtt, nem a bűz postás. Tudtam, hogy a feleségem.

Akkor már három hete volt, hogy elkülfuttem a szeretőjéhez, mert már kibíratatlan volt minden, és kettesben éltünk a fiammal. Kóvágyoltunk egy hatalmas lakásban, néha egymásba botlottunk. A fiam többnyire szótlanul és végző elszárással animéket, még inkább mangákat²² nézett az interneten a szobájában, már egy kicsit gajdolt japánul. Az apja meg egy másik szobában hasonlóan erős elszárással vedelt, és arra gondolt, hogy előbb vagy utóbb kell egy japán nyelvkönyvet vennie, ha még kommunikálni akar a fiával.

Felálltam, kimentem, és kinyitottam a lakásajtót.

Rögtön tudtam, hogy baj van. Rágta a szája szélét, de nem ám csak úgy, hanem szinte véresre, és látszott, hogy a sírás határán jár.

²¹ *Új Magyar Irodalmi Lexikon* I. Bp., 1994. 428 p.: *Wikipédia*. http://hu.wikipedia.org/wiki/D%C3%A9rczy_Ferenc

²² Az anime az „animation” szó rövidüléséből származik, a rajzfilm, a bábfilm és az ányó-film neve, melyeken a mozgas különböző technikai eljárások eredményeként jön létre: a manga a rajzfilm általános előneveze Japánban, a szigetországon kívül a japán stílusú rajzfilmek összefoglaló neve.

¹⁹ *Szarvas és Vidék*, 1942. szeptember 4.

²⁰ Az 50. érettségi találkozójukon egy Amerikában élő osztálytársuk javasolta, hogy írják meg az életük történetét. A kötet 2009-ben Debrecenben jelent meg.

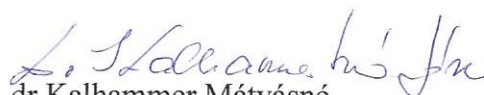
2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek

TÁMOGATÓ LEVÉL

Alulírott dr.Kalhammer Mátyásné, a Dérczy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény egykori vezetője támogatom, a Dérczy Ferenc Könyvtár és Közösségi Ház azon javaslatát, hogy „Dérczy Ferenc élete és településszervező tevékenysége” felvételt nyerjen a települési értéktárba.

Támogatásomat azzal indokolom, hogy Kondoros község alapításában és felvirágoztatásában munkássága nemzedékek számára példaadó. A mai Kondorost Ő alkotta, alatta fejlődött az egykori kondorosi puszta virágzó községé.

Kondoros,2022. február 10.

dr Kalhammer Mátyásné
Helytörténeti Kör vezetője

3. A javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

HOZZÁJÁRULÓ NYILATKOZAT

Alulírott, Petrovszki-Rigler Ivett a Dérczy Ferenc Könyvtár és Közösségi Ház Intézményvezetője hozzájárulok, hogy a Dérczy Ferenc Könyvtár és Közösségi Ház helytörténeti archívumában lévő fényképeket a Kondorosi Települési Értéktár Bizottság felhasználja, nyilvánosságra hozza.

Kondoros, 2022. február 10.

Petrovszki-Rigler Ivett
Petrovszki-Rigler Ivett
Intézményvezető

4.A nem saját készítésű dokumentumok szerepeltetése esetén az adott dokumentum tulajdonosának hozzájáruló nyilatkozata a szabad felhasználásról

HOZZÁJÁRULÓ NYILATKOZAT

Alulírott, Klucsik Árpád, a Kondorosi Petőfi István Általános Iskola és Kollégium történelemtanára hozzájárulok, hogy Dérczy Ferenc és a Dérczy-család sírját ábrázoló saját készítésű fényképeimet a Kondorosi Települési Értéktár Bizottság felhasználja, nyilvánosságra hozza.

Kondoros, 2022.február 15.

Klucsik Árpád
Klucsik Árpád
történelemtanár